

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ
فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ
فِي الْأَرْضِ لَمُسرِفُونَ

Bir Utancın Yıldönümü: Srebrenitsa Soykırımı
(10.07.2020)

Muhterem Kardeşlerim!

Bundan tam 25 yıl önce, yani 11 Temmuz 1995 tarihinde, Avrupa'nın orta yerinde, Bosna-Hersek'in Srebrenitsa kasabasında, büyük bir soykırım yaşandı. Resmî rakamlara göre, kadın-erkek, genç, yaşlı ve çocuklardan oluşan yaklaşık 8.400 civarında Bosnalı Müslüman, Sırp askerleri tarafından hunharca katledildi ve cesetleri parçalanarak topluca çukurlara gömüldü. Üzerinden 25 yıl geçmesine rağmen o günlerde yaşanan büyük acılar hâlâ tazeliğini koruyor. Öncelikle insanlığa karşı işlenen bu büyük soykırımı lanetliyor ve dünya milletlerinin bu ve benzeri olaylardan ders çıkarmalarını temenni ediyorum. Hayatlarını kaybedenlere de Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum.

Kardeşlerim!

Bizler burada, tarifi mümkün olmayan bu acıyı sadece sözlerle anarken, bu olayın canlı şahitleri aynı acıyı 25 yıldır tekrar tekrar yaşıyorlar. Evlatlarını kaybeden analar, eşlerini kaybedip dul kalan kadınlar, babalarını kaybeden yetim çocuklar ölen, ya da kaybolan yakınlarının acılarını daha dün gibi derinden hissediyorlar.

Birleşmiş Milletler'in güvenli bölge ilan ettiği bir kasabada yaşanan bu soykırım, II. dünya savaşından sonra yaşanan en acı olayların başında gelir. Elbette ki bu olay insanlığın işlediği ne ilk ne de son vahşettir. Bu olay sonrasında da ölümler ve savaşlar maalesef devam etmiş ve etmektedir. Özellikle Irak, Suriye, Myanmar, Doğu Türkistan ve Filistin gibi ülkelerde katledilen Müslümanların sayısını bile artık bilemiyoruz. Diğer taraftan vatanlarından ayrılmak zorunda kalan nice mülteciler var. Bu ve benzeri acıların, savaşların, soykırımların, katliamların, insanlığın gündeminden ne zaman çıkacağını ise tahmin bile edemiyoruz.

Kardeşlerim!

Yüce Allah insanı şerefli bir varlık olarak yaratmış ve onun haklarını koruma altına almıştır. İnsanın hayat hakkı, hem Allah tarafından hem de insanlığın ortak değerleri bakımından koruma altına alınan en temel haktır. Kimse kimsenin hayat hakkını elinden alamaz. Böyle olmasına rağmen, maalesef tarihte ve günümüzde bu temel prensibe pek riayet edilmemiştir. Kimileri menfaati için, kimileri hırsı ve öfkesi sebebiyle, kimileri ırkçılık ve yabancı düşmanlığı duygusuyla, kimileri de din adına nice cinayetler işlemiş ve güzel dünyamızı acı ve ızdıraba boğmuşlardır.

Halbuki Yüce Rabbimiz **“Kim bir kimseyi öldürürse bütün insanlığı öldürmüş gibi olur. Kim de bir canı kurtarırsa bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur.”**¹ ilahî beyanı ile insan hayatının değerini ortaya koymuş ve herkese bütün insanların hayatını ve haklarını koruma ve yaşatma görev ve sorumluluğu yüklemiştir. Buna göre kin, nefret, ötekileştirme ve ırkçılık gibi zehirli duygularla hastalanmış bir bünyeyi tedavi etmenin yolu bellidir: Sevgi, saygı, merhamet, hak-hukuka riayet ve diğer insanların hayatlarının ve hukuklarının en az bizim hayatımız ve haklarımız kadar değerli ve şerefli olduğunu bilmek.

Bosna direnişinin sembol isimlerinden Bosna-Hersek eski Cumhurbaşkanı ve Boşnakların bilge ve cesur lideri merhum Alia İzzetbegoviç'in savaş sonrasında söylediği şu sözleri gerçekten ne kadar değerlidir: **“Ahlâksız bir zafer kazanmaktansa ahlâklı bir yenilgiyi tercih ederiz. Savaş ölüncede değil, asıl düşmana benzeyince kaybedilir.”**

Hutbemi Sevgili Peygamberimiz'in Veda Hutbesi'nde ifade ettiği insanın değeri ve dokunulmazlığı ile ilgili şu sözleriyle bitirmek istiyorum:

“Ey insanlar! Biliniz ki rabbiniz birdir, atanız da birdir. Bütün insanlar Âdem'den gelmiş, Âdem de topraktan yaratılmıştır. Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap'a, beyazın siyaha, siyahın da beyaza hiçbir üstünlüğü yoktur. Allah katında üstünlük ancak takvâ iledir.

Ey insanlar! Herkes ancak kendi işlediği suçtan sorumlu tutulabilir. Ne haksızlık ediniz ne de haksızlığa uğrayınız ve sakın zulmetmeyiniz.”²

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Mâide, 5/32.

² Tirmizî, Hac, 57.